

NOVA DOBA

plačano do
Študijska knjižica

dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za *num* višine stolpca 50 p. Reklame med tekstom 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravišтво: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Celje, dne 7. marca.

Dasi je volilna borba v njenem razmahu v popolnem teku in vse politične stranke ponujajo vernim in nevernim volilcem svoj najboljši političen recept, s katerim se bodo v Sloveniji ozdravile politične razmere. Toda pri takih receptih, ki je vsak pisan po drugem političnem zdravniku za ozdravljenje razmer pri nas, je med istimi gotovo nad polovico takih, ki bi ravno nasprotno učinkovali, kar je gotovo pogubonosno. So pri nas ljudje, ki pravijo, da hočejo dovesti narod k srečnejšim razmeram, pri tem pa zasledujejo po največ le lastnega haska. Tukaj nočem imenovati ne strank, ne oseb, ker so iste že davno poznate, čuditi se pa moram le enemu. Prav dobro pa so mi znane razmere organizacije različnih stanov in kadar je bila kaka organizacija pridobitnih slojev neljubo prizadeta po kakih naredbah, je pri nas šlo vse to na rovaš slovenske demokracije, če je bilo slučajno kaj ugodnejšega, ako pa ni bilo nič pokazati, to je bila edina zasluga klerikalcev, kateri pa v narodni skupščini niso drugega delali, kakor ovirali delo, da ni šlo naprej in če je bila še taka narodna potreba niso samo ovirali, ampak naravnost onemogočati so hoteli.

Pri tem moramo omeniti debato v zakonodajnem odboru, ko se je šlo za podaljšanje delavnega časa za malo obrt, kedo je bil najhujši nasprotnik v tem vprašanju, ki je prekal celotno socialdemokrate? — To je bil katoliški bolševik dr. Gosar, strasten klerikalec. On ni bil s tem zadovoljen, da se je obrtnik kaznoval z ogromno svoto, če se je slučajno pregrešil proti krivičnemu zakonu, on je pri isti seji vstrajal na tem, da se mora obrtnik kaznovati s strogim zaporom, če bi hotel prekoračiti 8-urni delavni čas. Naše obrtnišvo, ki je organizirano v stanovskih organizacijah brez razlike politične pripadnosti, je ogorčeno protestiralo proti takemu početju ali danes ko je po demagoštvu nahujskano malo število obrtnišva — je isto pozabilo, kedo in katera stranka je ista, ki mu ovira razvoj in napredek.

Demokratska stranka, zvesta svojemu programu se je najprvo lotila dela tam, kjer je bila pomoč najhujša namreč socialne zakonodaje, kateri zakoni res globoko brazde režejo v naše narodno gospodarstvo; toda treba jih je bilo in zato je stranka z vso svojo energijo pospeševala rešitev socialnega problema

Dr. S. S.

Nekaj besedi k sporedu Trostovega koncerta.

Na vsporedu koncerta umetniške dvojice Trost stojita dve najslavnejši klavirski skladbi svetovne literature Schumannov »Carnaval« in Musorgskega »Razstava slik«.

Robert Schumann (1810 — 1856) je predstavnik romantične struje, nekaj muzikalen impresionist. Kljub temu, da je ustvaril več posrečenih velikih del, je pravzaprav mojster male forme. V kateri nam je podal nepozabne umotvore, katerim je vdihnil toliko duševne vsebine, da najdemo v svetovni literaturi le malo del, pri katerih oblika tako izraža vsebino, da ob slednji sploh pozabimo na prvo. »Carnaval« spada v njegovo najplodovitejšo dobo. Glavni motiv sestoji iz štirih tonov: a, es, c, h; gotovo spominja na mesto Asch (Čehoslovaška), posvečeno bivališču njegove življenja. Delo obstoja iz 20 miniaturno izdelanih slik, v katerih deloma karakterizira svoje sodobnike. Tehnično je delo polno naravnost vratolomnih, rekel bi Paganinijevskih težkoč in bo imela ga, Claire Trost - Fiedler dovolj prilike,

ne glede na koristi svojih volilcev. Priznati moramo, da so ti socialni zakoni zelo, zelo nepopolni osebno ta stroga centralizacija teh zavarovalnic je tako drag aparat, da od zavarovanja, ki je neprimerno drago, ima naše delavstvo bore malo, pač pa imajo nezaslužne plače njih različni ravnatelji in drugi uradniki, izmed katerih bi se moralo polovico nagnati k njih prvotnemu poklicu, ker za ta posel niso kvalificirani. Tega, to se razume, svojim sodrugom, namreč delavskim masam, ne povejo, kako so oni njih nekdanji sodrugi z lahkim delom dobro plačani, ker drugače bi jih vihar delavske nevolje moral takoj odnesti. O premembi delavnega časa se ravno sedaj razpravlja v Beogradu in kakor čitamo, gre ta razprava precej v ostrem tempu. Delavski zastopniki zagovarjajo absolutno 8-urni delavnik, ne glede na gospodarski položaj naše obrti in industrije. Ravno radi tega se je bačilo, da bo imelo delavstvo najbrže še to leto priliko, sploh delo opustiti, ker kakor se kaže je naša industrijska bilanca toliko pasivna, da stoji pred bankrotom. Zdaj sem pa radoveden, s kakšnim receptom bodo demagoški nasiljali delavstvo in njih rodbine. Naj še omenim, ko bi delavski kolovodji hoteli videti, koliko delavstva noče delati le osem ur, osebno strokovno delavstvo, katero si išče dela po svojem določenem delavnem času v drugih malih podjetjih in tam dela še naprej celo po štiri ure, tako postane potem ta določen čas popolnoma iluzoričen. Iz vsega tega se mora konstatirati, da to vprašanje se še sedaj ne bo moglo definitivno zaključiti, kar bo najbolje pokazal naš gospodarski razvoj. Naj se moje mnenje o tem vprašanju ne tolmači krivično, ker kot dober poznavalec delavskih težkoč moram v polnem obsegu priznati 8-urni delavnik, ker se človek zmuči fizično in duševno in ker ravno v delu obstoja taka razlika, se ne sme vse v en koš metati. Zatorej smemo pričakovati, da se bo to vprašanje v prihodnji narodni skupščini enkrat definitivno rešilo, rešiti pa se mora tako, da bo ne le obstoj naše obrti, industrije in trgovine omogočen, ampak isto se bo moralo dvigniti na višek svoje sposobnosti, z čemur bo pomagano vsem, v največji meri pa našemu delavstvu.

Ivan Rebek.

da se nam pokaže kot vsestransko umetniško: forme in duše.

Modest Musorgskij (1839 — 1881) spada med ruske »novotarije« ter se je zlasti s trajnim uspehom uveljavil v operi, katerih najznamenitejša je gotovo »Boris Godunov«. Povod h kompoziciji »Razstava slik« (Tableau d'une exposition) je bila razstava akvarelov in risb arhitekta V. Hartmana (1874), dolgoletnega komponistovega prijatelja. Uvod in medigre, imenovane »promenada« tvorijo tema z varijacijami, ki označuje, kako hodijo komponist od slike do slike: 1. »Gnomus« slika pritlikavca, ki se z nerodnimi koraki opoteka na malih krivih nogah; 2. »Stari grad« v srednjem veku, pred katerim poje pevec svojo pesem; 3. »Tuileries« nas povede v znan pariski drevored in njega hrupno življenje; 4. »Bydlo« je slika poljskega, z volji vpreženega lestvenega voza z velikimi kolesi; 5. Balet piščancev v njihovih jajčnih lupinah je Hartmanova risba za balet »Triby«; 6. »Samuel Goldenberg in Schmuyle« nam predstavi bogatega in siromašnega poljskega žida; 7. »Tržišče v Limoges« nas zabava s prepričnim žensk na trgu; 8. na sliki »Katakombe« je naslikal Hartman samega sebe, kako raziskuje pri svitu

JDS. Volilni shodi JDS.

Volilni shodi J. D. S. se vrše: V sredo, dne 7. marca 1923 ob 8. uri zvečer v Teharjih v prostorih gostilne pri Cajhnu, v petek dne 9. marca ob 7. uri zvečer v Ostrožnem v gostilniških prostorih g. Fazarinc, v torek dne 13. marca ob 8. uri zvečer v Vojniku v gostilniških prostorih g. Vrečarja. Kmetije, obrtniki, javni nameštenci vsi na shode, da slišite Vaše kandidate gg. Rebeka ozir. prof. Mravljaka.

Volilni shod JDS v Št. Jurju ob j. ž. minuli torek dne 6. marca 1923 v gostilniških prostorih g. Fran Kincl-a je bil nad vse pričakovanje dobro obiskan. G. Rebek je v poljudnih besedah podal svoj strogo gospodarski program, za katerega je žel od vseh navzočih — raznim strankam pripadajočih volilcev splošno odobravanje. G. profesor Mravljak je volilce s svojim jasnim, krasnim, v srce segajočim govorom na mah pridobil. Na razna vprašanja dal je g. Rebek točna pojasnila. Po pozivu g. Praunseisa, da naj navzoči zastavijo vse svoje sile za izvolitev kandidatov Napredne kmečke obrtne zveze, je predsednik g. Sinko zaključil oficijelni del skoda. Po zborovanju se je shod razvil v lep prijateljski sestanek. Pevski zbor naprednih Šentjurčanov zapel je par večno lepih narodnih in umetnih pesmi. Le prehitro nam je minul krasen večer. Šentjurčani pa bodo v nedeljo dne 18. 3. po pretežni večini oddali krogljice v prvo skrinjico.

Volilni shod JDS v Trbovljah. Preteklo nedeljo se je vršil v Trbovljah volilni shod demokratske stranke, katerega so se udeležili somišljeniki od blizu in daleč, pa tudi nekaj pristašev SLS in NSS je bilo navzočih. Srežki kandidat JDS dr. Fran Roš je v dolgem sijajnem govoru očrtal delo demokratske stranke, dotaknil pa se je tudi delovanja drugih strank ter razkrinjal demagoštvo klerikalcev. Omenil je tudi novo neodvisno soc. delavsko stranko in se čudil, da delavstvo noče onemogočiti Mihe Korena in Nachtigala, ki sta se poklonila Ljenu, sedaj sta pa postala državotvorna radikalca. Povdarjal je, da se demokratska stranka ne ukvarja s puhlimi frazami, ampak izpolni s pozitivnim delom svoje obljube. Ob koncu govora je pozval pristaše drugih strank, naj se oglasi, kdor se ne strinja

z njegovimi izjavami. Od klerikalcev se nihče ni oglasil, le en pristaš NSS je je izjavil, da so bile besede demokratskega kandidata lepe, da pa tudi NSS ni brez napak. Ob koncu zborovanja je govoril še Miloš Rozina, ki je povdarjal, da vidi v dr. Rošu ne samo demokrata, ampak tudi moža poštenjaka, za katerega bodo vsi kompaktno glasovali, nakar je bil shod zaključen.

JDS — Celje. Ker vsled občinske seje, ki se vrši v sredo, odpade na ta dan že določen sestanek širšega odbora JDS za Celje, se vrši isti v četrtek 8. marca ob 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. Prosimo polnoštevilne udeležbe radi važnih zadev!

Politične vesti.

Volilne drobtine — slovenskim viničarjem. Od mariborskih gospodskih radikalov ukradena »Naša vas« prinaša v svoji prvi številki od 1. marca sledečo senzacijo: »Naš kandidat Fran Verlič dosegel izplačilo enkratne nujne pomoči v znesku 1 milijon 400.000 K. Bog ve, da je čudno, da se volilne dobrote delijo v kronski veljavi, ko je vendar že davno uvedena uradno dinarska veljava. Ta ljubezniva podpora, ki jo je gotovo naklonil g. finančni minister Stojadinovič samo zato, ker je na svojem službenem potovanju po Sloveniji se prepričal o bedi naših viničarjev. Vidi pa se tudi že vnaprej, kako sposoben politik mora biti radikalni kandidat g. Verlič, ki doseže že sedaj kot kandidat take uspehe, kaj vse bo šele dosegel, kadar bo poslanec. Oj zlati čas se bliža slovenskim vinorodnim goricam, ampak samo na Štajerskem; sedaj mora pa gledati kranjski radikalni kandidat Zupanič, da kot minister ne zaostane v uspehih za svojim tovarišem viničarjem Verličem na Štajerskem, sicer bo na kranjskem izbruhnil punt in nesreča za radikalijo, za g. ministra Zupaniča pa sramota. Menili smo nekda, mi bedasti idealisti in nacionalisti, da je s končano vojno in zlomom dunajskega režima nad nami konec korupcije, pa se ponavlja danes v tako ostudni obliki. Ali se mora slovenska hlapčevsko-suženjska in denarja lakomna duša res vedno prodajati nekomu. Kedaj bomo vzgojili rod značajan, ponosen in pošten, ki bo vreden, da živi v svobodni domo-

»Davidsbündler« contre les Philistins. (Claire Trost - Fiedler.) 3. Fr. Liszt: Funérailles (Pogrebna svečanost). (Claire Trost - Fiedler.) 4. L. M. Škerjanc: Štiri klavirske skladbe. 5. Modest Musorgskij: Razstava slik. Promenada. — Gnomus. — Promenada. — »Il vecchio castello«. — Promenada. — Tuileries. — Igrajoči se otroci v prepiru. — Balet piščancev v jajčnih lupinah. — Samuel Goldenberg in Schmuyle. — Promenada. — Tržišče v Limoges. — Katakombe (Sepulcrum Romanum). — Con mortuis in lingua mortua. — Koča Jage-babe. — Velika vrata Kijevska. (Anton Trost.) Podrobnosti k najznamenitejšim točkam prinašamo v današnjem podlistku. Opozarjamo še enkrat naše glasbo ljubeče občinstvo, da v kar največjem številu poseti to resno umetniško prireditev, ki bo nudila prvovrsten umetniški užitek, ki ga imamo le redko priliko slišati. Da se bo mogel koncert točno pričeti, se občinstvo naproša, naj si vstopnice in sporede z razlago pre-skrbi že v predprodaji v trafiki ge. Marije Kovač. Zunanje goste še enkrat opozarjamo, da bo na večer koncerta kavarna v hotelu Evropa odprta do 1. ure po polnoči.

Vspored koncerta umetniške dvojice Trost. Na klavirskem koncertu, ki se vrši 10. tm. v mali dvorani hotela Union v Celju bosta ga, Claire Trost-Fiedler in g. Anton Trost izvajala sledeče točke: 1. Ferd. Chopin: Sonata v B-molu, op. 35. I. Grave. Doppio movimento. — II. Scherzo (Allegro energico). — III. Marche funebre. — IV. Finale. Presto. (Anton Trost.) 2. Rob. Schumann: Carnaval, op. 9. Preambule. — Pierrot. — Arlequin. — Valse noble. — Eusebius. — Coquette. — Replique. — Pappilon. — Lettres d'adantes. — Chiarina. — Chopin. — Estrella. — Reconnaissance. — Pantalon et Colombine. — Valse allemande. — Paganini. — Aveu. — Promenade. — Pause. — Marche des

vini svobodno življenje, ako se bodo človeške duše tako kupovale. Grdo in gnusno je, da v človeku vse vre, ko gleda in opazuje nastopanje radikalne stranke med Slovenci. Težak odgovor in obračun bodo dajali pred našim narodom oni slovenski ljudje, ki ga danes tako brezstidno prodajajo, pride čas, ko bo narod pljuval nanje, kakor je na one »dunajske romarje«, ki so lezli k cesarju imenom Slovencev prodajati Slovence.

Kdor želi kravo zastoj, naj piše kmetijskemu svetu v Maribor, Frančiškanska ulica 14 — ali narodnoradikalni stranki, ki se nahaja istotam, čisto zastoj ne bo, stane ena krava samo 4000 kron, vendar se bodo delile krave šele po volitvah, ker bodo 1. junija šele odposlane iz Nemčije. Tako sporoča »Naša vas« v svoji številki od 1. marca. »Duša krščanska nikar ne zamudi«. Klerikalci in duhovniki bodo vzeli križ iz tabernakla in ga pribili na volilno škrinjo, radikalci pa ponujajo prave žive krave. Ali nam je potreba še več dobrot, ko klerikalni raj in nebesa po smrti in žive krave, najboljše vrste in izredno dobre mlekarice iz rok radikalcev na tem svetu, četudi šele po volitvah. Škoda, da ne dobijo vsak volilec dveh kroglic, prisluzil bi si lahko oboje — nebesa in dobro kravo — kaj zato, četudi samo pred volitvami 1. 1923. Tako se služi Bogu in državi pri nas, če je Korošec Bog in Ivan Hribar država.

Proč z vojno, živel mir! Kukova stranka bi najraje zopet povzročila vojsko. Torej ne volite te stranke. To veliko tajnost prinaša radikalna »Naša vas« v političnem pregledu slovenskemu ljudstvu. Gospoda radikali iz dežele Kranjske, ki ste prišli v Maribor služiti državni kruti, ali imate naše ljudi na Štajerskem res za take bebce in norce, da jim pripovedujete tako krvave storije. Pri nas je vera v vraže že zelo izumrla, ker je naše ljudstvo že dolgo pismeno, imamo dobre šole in delavno učiteljstvo, takim storijam se pri nas smeje že šolska deca. Bo treba poskusiti drugače, več denarja morate pripeljati iz Ljubljane in Beograda, pa ne morda nič vrednih avstrijskih kron za naš zdrav predvojni denar, kakor nam pripelja to naša radikalna vlada. Laž ima pač kratke noge, Nemci in nemškutarji niso dovolj zvesti, narodni Slovenci na Štajerskem pa znajo hvalabogu vsi čitati in pisati in tudi misliti. G. kranjski vitez Graselli in g. agrarni komisar Pfeifer bi pač na svojih potovanjih po Štajerski deželi vsaj to že lahko bila opazila, kam pa pridemo, če vodniki naroda ničesar ne vidijo in se nič ne nauče!

Radikalno zborovanje v Mariboru. V nedeljo dopoldne se je vršil radikalni shod v Mariboru v dvorani Kazine. Shod je otvoril vodja državnega pravičništva dr. Graselli, ki ima radikalni agitacijski dopust. Prvi je govoril finančni minister Stojadinovič, ki je povdarjal, da je edino radikalna stranka močna in zmožna voditi državo. Svoje stališče napram Nemcem je preciziral z besedami, da je v radikalni stranki dovolj prostora za vse narodnosti Slovence, Hrvatce, Srbe, Nemce in Madžare. Lojalni državljani, bodo našli vedno zaščito radikalne vlade. Kdor pa ima interese izven meje, ta ne more računati na podporo vlade in oblasti. Čudi se Nemcem, da so postavili svoje kandidatne liste. Govor Stojadinoviča ni vzbudil nobenega zanimanja. Za ministrom je nastopil srezki kandidat dr. J. Drnovšek. V svojem govoru je grozil onim, ki se ne pridružijo radikalom kar je kazalo, da večina na zboru ni bila radikalnega mišljenja. Pod Nachtigallovim vodstvom je prisostvovalo tudi 30 železničarjev, bivših komunistov. Vsa ostala množica je odgovarjala od stavka do stavka z ogorčenimi medikci, kar so sicer detektivski poskušali preprečiti, a se jim ni posrečilo. Zlasti ogorčeno je bilo uradništvo, ki je klicalo: »Za kupovanje imate milijone, za uradnike pa niti krhna«. Nastopil je tudi Nachtigal, pri čigar govoru je nastal v dvorani velikanski vihar. Graselli je hodil sem in tja ves blede. Hribar in dr. Pfeifer sploh nista prišla do besede. Graselli je naglo zaključil shod in radikalni gospodje so se na petih avtomobilih odpeljali.

Fašistovski napadi na roške Jugoslovane. Ko so laške čete evakuirale Sušak, so se zbrali reški fašisti ter napadli ravnatelja. Prve hrvatske štedio-

nice Pucka, udarili so ga z železnim drogom po glavi, da se je krvav zgrudil na tla. Skupina fašistov je prišla na obalo in pretiela z revolverji proti Sušaku. Novi komandant se je zgražal nad takim sirovim početjem. Na italijanski strani uprizarjajo te dogodke, ker se hočejo masčevati za zasedbo Sušaka.

Reški fašisti se ne mirujejo. Na Sušaku vlada med prebivalstvom velika razburjenost radi dogodkov na Reki. Dne 6. tm. so fašisti napadli Jugoslovane Maruliča in ga okradli. Pretepli so tudi Marka Jelčiča, uradnika Jugoslovanske trgovske družbe. Mnogi dijaki, ki posejajo sušaško gimnazijo se ne morejo vrniti domov na Reko, ker se boje fašistovskih napadov. Odgovornost za vse te napade nosita poslanec Giunta in Castelli, ki je celo član italijanske delegacije.

Burne scene v češkem parlamentu. Na seji poslanske zbornice v Pragi je prišlo 6. tm. do viharnih prizorov. Vlada je ojačila parlamentarno stražo z detektivji in policijo. Ko je predsednik Tomašek otvoril sejo in poročal, da je kot prva točka na dnevnem redu zakon o zaščiti države, so komunisti vzdignili tak hrup, da se ni slišala nobena beseda poročevalca Medvickega. Ker se je razgrajanje le še nadaljevalo je predsednik izključil nekaj komunističnih poslancev, poklical parlamentarno stražo, ki je odnesla izključene komuniste iz dvorane. Pri nadaljevanju seje je zapustila vsa opozicijska zbornica, koalicijske stranke pa so same nadaljevale debato.

Boj za Baroš in Delto. Dne 4. tm. je imela paritetna komisija v Opatiji svojo četrto sejo, na kateri se je izdal komunike, ki opisuje nadaljevanje razprave o določitvi mej, nakar so se seje odgodile do srede. Med zahtevami delegacij se je pokazala tolika diferenca, da je bilo treba prekiniti seje. Jugoslovani niso bili zadovoljni z izpraznitvijo Sušaka, ker Italijani niso istočasno izpraznili Delte in Baroša. Jugoslovanska delegacija je zahtevala, da se nemudoma določi definitivna meja, pri čemur je prišlo do velikih diferenc. Naša delegacija vstraja na stališču, da Baroš in Delta ne spadata v obseg historičnega corpus separatum, ker so tudi Madžari priznavali pripadnost obeh teritorijev Hrvatski. Tudi bivši italijanski ministrski predsednik Sforza je tolmačil rapalsko pogodbo v tem smislu, da pripadeta Baroš in Delta Jugoslaviji, zato tudi evakuacija našega ozemlja pri Sušaku ni še popolnoma izvršena, ker imajo Italijani Baroš in Delto še vedno zasedeno. Italijani hočejo ponovno razpravljati o teh razpornih točkah in so povzročili po svojem časopisju veliko kampanjo proti izročitvi Baroša in Delte.

Velika napetost med Francijo in Nemčijo. Francoske čete so zasedle vse urade v Karlsruhe, Mannheimu in Darmstadtu, da bodo lažje kontrolirale carino. Vse eksportirano in importirano nemško blago po podvrženo 10 odstotni carini. V Nemčiji vlada vsled tega veliko razburjenje. Govori se o prekinjenju diplomatskih zvez med Nemčijo in Francijo. Dne 6. tm. je govoril državni kancelar Cuno v zbornici. Prišel je govor z natančnim opisom dogodkov, ki so povzročili predčasno klicanje plenuma državnega zbora. Omenil je predvsem zasedbo prometnih naprav v Darmstadtu, Mannheimu in v Karlsruhe. Ostro je obsodil uporabo prisilnih sredstev po Francozih, zlasti zaporne kazni železničarjev. Prisilne naredbe Francozov so povzročile novo sovraštvo. Nemški narod je odločen še bolj ko prej na odpor in ta odpor bo imel kljub temu, da je nemški narod razorožen, uspeh. Zavračal je očitanje Francozov, da se Nemci nočejo pogajati. Nemški narod je vedno pripravljen za pogajanja, ako se mu nudi priložnost za javno in mirno razpravo. Ako zahteva Francija kapitulacijo Nemčije, bo Nemčija nadaljevala svoj moralni in neupogljivi odpor, dokler ne bodo nasprotnega prepričanja. Med govorom kancelarja je prišlo do ostrih spopadov med komunisti in strankami desnice.

Porota.

CELJSKA POROTA.

Umor.

V ponedeljek 5. tm. so se začele porotne obravnave, katerih že skoraj eno leto ni bilo pri celjskem okrožnem sodišču. Poroti je predsedoval dvorni svetnik g. dr. Kotnik, votanta sta bila gg. dr.

Kranjčič in okrajni sodnik Nendel, državni pravdnik dr. Rus, zagovornik dr. Hodžar. Obdolženec je Karel Bevc, 24-letni oženjen posestnik v Virštanju, ki je udaril svojega tasta Janeza Smrekarja z železnim batom s tako silo po glavi, da je bil takoj mrtev. Karel Bevc se je priženil šele 16. septembra 1922 na Smrekarjevo posestvo in je imel že sploščeta tiho mrznilo do preužitelja. Opetovano se je proti raznim osebam izrazil surovo o svojem tistu ter mu grozil. Janeza Smrekarja je ubil v postelji in ga nato vlekkel pod kozolec, kjer je pristavil desko, da bi izgledalo, ko da bi padel s kozolca in se ubil. Drugi dan je prišel mimo hiše nekaj posestnik, kateremu je jokajoča žena pokazala mrtvega očeta ter pravila da se je ubil. Obdolženi Bevc je večkrat predručil svoje trditve. Trdil je, da sta se hči in oče često prepirala, radi česar je sam posredoval, izvil očetu železni bat iz rok in ga tako nesrečno udaril z njim po glavi, da ga je umoril. Priznal je, da je prinesel tistu pol slatinske steklenice vina s prošnjo, naj pazi na domačijo, ker gre on obiskat stariše v Podsredo. V resnici se je pa skrtil pod svojo posteljo in čakal, da se začne oče in hči prepirati, kar je tast tudi res večkrat povzročil. Obdolženec je hotel zvaliti krivdo tudi na ženo, ki je pa zanikala vsako sokrivdo. Grozil ji je celo, ko je zaslislala očetov krik.

Pri poroti se je žena odpovedala vsakemu pričevanju. Ena priča je pri razpravi potrdila, da je žena Bevcova par dni po aretaciji moža izrecno pojasnila, da ni bilo druge pomoči kot odstranitev, ker bi se sicer od mladih ločil od skupne hrane in zahteval prevžitek.

Porotniki so potrdili vprašanje umora z 8 glasovi proti 4. Ker je sodni dvor spoznal obdolženca krivim hudodelstva umora, ga je obsodil na smrt na vešalih. Obsodbo je obdolženec sprejel popolnoma samozavestno in mirno brez vsakega znamenja kesanja.

Uboj.

Dne 6. tm. se je vršila porotna obravnava proti Ivanu Suhodolčanu, samskemu rudarju roj. v Panečah in Matiji Laporniku samskemu posestnikovemu sinu iz Paneč radi hudodelstva uboja.

Predsedoval je g. nadsvetnik dr. Bračič, votanta sta bila gg. dr. Stepančič in Nendel, državni pravdnik g. dr. Rus, zagovornika gg. dr. Božič in dr. Milko Hrašovec.

Ivan Suhodolčan je zvečer 19. nov. 1922 v Panečah zabodel Franca Blatnika v hrbet in pljuča z nožem na tak način, da je iz tega nastopila smrt, Matija Lapornik pa je pripomogel, da je Suhodolčan dal popreje svoj nož. V nedeljo popoldne 19. nov. 1922 sta bila obdolženca na obisku pri Antonu Centi na Vodiškem. Ko sta prišla zvečer domov v Paneče, sta našla v Blatnikovi hiši nekega rudarja Bedenika, ki je zgrešil pot in vstopil v hišo s prošnjo, naj mu pokažejo pot k neki vdovi Vember. Franc Blatnik je bil pripravljen za to uslugo in obema se je pridružil Matija Lapornik, ki pa je začel kmalu vrisati in klicati »auf biks«. Iz bližnje Jelenceve hiše so se zaslislali tudi enaki klici, na kar je prišlo iz hiše par ljudi. Začelo se je medsebojno vpijtie, »ez kak dve minuti je pridruvil v smeri iz hleva neki možki brez suknje in z besedami »prokleta krola ali si mi prišel danes v roke!« udaril Franca Blatnika po glavi. Valentin Bedenik je skočil med oba da bi preprečil pretep, pri tem pa ga je napadalec brez suknje udaril po glavi z nekim trdim lesenim predmetom. Valentin Bedenik je odskočil za nekaj korakov v stran. Komaj se je ustavil, ga je napadel že nekdo drugi nakar je zbežal.

Franca Blatnik je izpovedal že dva dni pozneje kot priča v popolni zavesti, da Lapornik rad kliče na korajžo in da je iz Jelenceve hiše prihrulo par možkih med njimi gospodar Jelenc, in ga je udaril s kolom po glavi, tako da je Blatnik padel na tla. Tudi Suhodolčan je imel kol in ko je ležal na tleh, sta ga Jelenc in Suhodolčan tolkla po glavi. Ivan Suhodolčan je pokleknal na tleh ležečega Franca Blatnika in klical, naj mu eden prinese nož. Blatnik sicer ne ve, kdo je Suhodolčanu prinesel nož, čutil pa je vbodljiv v hrbet, priplazil se je domov, povedal kaj se mu je zgodilo, dne 24. nov. pa je umrl.

Priče so izpovedale, da je Ivan Suhodolčan kmalu po napadu prišel v Jelencevo hišo ves krvav na srajci in česni roki. Suhodolčan priznava, da je

udaril Blatnika parkrat s palico ter da je klečal na njem, pač pa taji, da bi ga z nožem zabodel. Pri porotni obravnavi so porotniki pri Ivanu Suhodolčanu enoglasno potrdili vprašanje hudodelstva uboja pri Matiji Laporniku pa soglasno zanikali, na kar je porotni sodni dvor obsodil Ivana Suhodolčana na 4-letno poostreno težko ječo, glede Lapornika pa izrekel oprostilo sodbo.

Uboj.

Popoldne je prišel pred poroto samski čevljar Alojzij Zorčič, rojen 1. marca 1895 v Bojanovem, ki je bil obdolžen, da je v sovražnem namenu s sunki z vojaškim bodalom zoper Jožefa Kovačiča tako ravnal, da je nastopila smrt, Antona Zagmajstra pa ranil nad 12 tlm rebrom ter zlobno razrezal klobuk Jožefa Kovačiča.

Predsedoval je g. nadsvetnik dr. Bračič, votanta gg. dr. Stepančič in Nendel, državni pravdnik g. dr. Likar, zagovornik g. dr. Milko Hrašovec.

Dne 28. jan. 1923 se je vršila svatba pri Ivanu Geršaku v Vitivasi. Okoli hiše se je nahajalo več fantov oglarjev in med njimi tudi obdolženec, Anton Pinterič in Franc Žgalni. Okoli 23. ure ponoči so prišli tja tudi Jožef in Vinko Kovačič ter Alojzij, Anton in Vinko Zagmajster, bili so pa pregnani od obdolženca in njegovih dveh tovarišev, ki so jih podili preko polja do potoka Dramlje. Ob potoku so jih obdolženci dohiteli. Alojzij Zorčič priznava, da je najprvo zabodel Jožefa Kovačiča z bajonetom, da se je zgrudil na tla, nakar ga je še na tleh večkrat sunil. Priznava tudi, da je potem sunil z bajonetom Antona Zagmajstra in da je pobral klobuk Jožefa Kovačiča ter ga na poti v Vitovas iz jeze razrezal. Glasom zdravniškega mnenja so bile poškodbe smrtno nevarne, ker je bilo prebodeno levo pljučno krilo, osrčnik in srce ranjeno, radi česar je poškodovani umrl. Poškodovani je obležal ob potoku, kjer so ga drugo jutro našli. Poškodba Antona Zagmajstra je sicer lahka, toda prizadjana s takim orožjem lahko smrtno nevarna.

Obdolženec Alojzij Zorčič se sicer zagovarja, da je ravnal v silobranu, toda že iz zagovora obdolženca se vidi, da ni ravnal v nikakem silobranu, temveč v divji jezi, saj je vendar tekel za bežečimi fanti do potoka. Sam priznava, da je Jožefa Kovačiča večkrat sunil, ko je ležal na tleh. Tudi izpovedi njegovih tovarišev dokazujejo, da ni imel vzroka za kak silobran. Priče Vinko Kovačič, Anton, Alojzij in Vinko Zagmajster pravijo, da so jih obdolženec in njegovi tovariši brez vzroka zapodili od Geršakove hiše. Priče Franc Krošelj in Anton Urek trdijo, da so imeli fantje iz Kovačičeve družbe palce z železnimi nakovi, kar se pa ne more smatrati za resnično, ker bi Kovačičeva družba gotovo ne bežala na ta način, če bi imela kakšno orožje. Alojzij Zorčič priznava, da je imel on in tovariši obraz zastrit z zajčjo kožo, da bi jih drugi ne spoznali.

Porotniki so potrdili vprašanje hudodelstva uboja soglasno, vprašanje teške telesne poškodbe z 9 glasovi in poškodbe tuje lastnine soglasno, na kar je sodni dvor obsodil Alojzija Zorčiča na 5 let težke ječe poostreno mesečno z enim postom in trdim ležiščem. Ušteje se mu pa čas preiskave od 30. jan. tl. do 6. marca. Obdolženec je kazen sprejel in izjavil da jo takoj nastopi.

Zavratni morilec.

Porotno zasedanje dne 7. tm. dopoldne se je vršilo pod predsedstvom g. dr. Premščaka, votanta gg. dr. Komda in nadsvetnik Flerin državni pravdnik g. dr. Rus, zagovornik g. dr. Srebre. Pred porotniki je stal 1864. leta rojeni Ivan Pilih, oženjen posestnik v Jazbinah. Obdolžen je hudodelstva zavratnega umora, ker je 7. dec. 1922 v St. Ilju občina Dramlje, nameril svojo pučko dvocevko skozi okno, jo sprožil in v razdalji 4 metrov proti Mihaelu Podkrajšku ga zadel, vsled česar je nastopila smrt.

Omenjenega večera zvečer sta sedela zakonska Mihael in Marija Podkrajšek po večerji na veliki peči v sobi, obrnjena drug proti drugemu. Na sredi med njima je ležala računska knjiga in nekaj denarja, o katerem je pravil mož ženi da ga je dobil za drva. Naenkrat pa je počil v smeri iz okna v sobo strel in je Miha Podkrajšek še rekel »Kaj pa je to?« na kar je omahnil in obležal mrtev. Zdravniški so izrekli mnenje, da je bil Podkrajšek zadet s šrotom. Oddaljenost strela ni bila velika, ker so zadeli

šnoti blizu skupaj na merjeno levo uho.

Po preteku 6 dni so izsledili orožniški morila v osebi Ivana Piliha, ki je prodal Mihi Podkrajšku sod yina. V nedeljo dopoldne 3. dec. pa sta imela pri Podkrajšku obračun, potem pa je šel obdolženec iz sobe v kuhinjo in rekel Mariji Podkrajšek, da mu je Podkrajšek preveč dolga odračunal. Nato je šel Miha Podkrajšek iz sobe in rekel ženi, naj gre k obdolžencu in naj ga pomiri. Žena je res šla, a Pilih se je še nadalje jezil in rekel: e, saj mu ne bo dolgo nucalo.

Obdolženec je orožnikom svojo krivdo v polni meri priznal in tudi povedal zakaj je Mihaela Podkrajška ustrelil, v preiskavi pa je začel mešati in se različno zagovarjal. Tisti večer, da je vzel svojo lovsko puško, ker gre pot skozi gozd. Ko pa je prišel pred Podkrajškovo hišo, je videl, da so vezna vrata zaprta, v hiši pa gori luč. Na peči pa je videl sedeti Mihaela Podkrajška. Ker pa je hotel govoriti z njim s Podkrajškom je pristopil k oknu hoteč potrkati, pri čemur je vzel puško z rame, puška se je v tem hipu sprožila in strel razbil okno. Štiri dni potem pa je trdil, da se 3. dec. nista mogla zaradi preveč ljudi mirno pogovoriti, vsled česar mu je Podkrajšek izplačal 2800 K, doma pa je opazil, da mu je odtegnil Podkrajšek 1200 K. Hotel se je s Podkrajškom o tem dogovoriti in porabil prihranek 7. dec. na kateri dan se mu je pripetila nesreča. V ostalem se je začel skliceval na takratno svojo zmedenost, sploh misli, da ni zdrave pameti. Zdravniki so pa spoznali, da je obdolženec duševno normalen človek in docela odgovoren za svoje dejanje.

Priča Antonija Kožuh izpove, da je obdolženec prišel po zločinu k njej ter je ostal tam do 11. ure zvečer. Videti je bil popolnoma normalen in le za spoznanje nekoliko vinjen. Puške ni imel s seboj. Da pa je imel obdolženec namen Mihaela Podkrajška usmrtiti, je izjavljati, ker je v nedeljo 7. dec. doma ves čas preklinjal z besedami »strela in hudiča je vzel Solinca in Jarmovičko, pa bo tudi Podkrajška vzel«, kar je slišala priča Jožef Javornik. Ob priliki napovedane aretacije 13. dec. je pokazal obračun svoji ženi rekoč: »glej zaradi tega-le me bodo.« Drugi dan pa je orožnikom obširno in skesano priznal, potem ko je klobuk potegnil na oči in začel jokati. Ustrelil ga je iz jeze radi obračuna. Povedal je, da je šel s tem namenom s puško h Podkrajšku, da bi Podkrajšek v bodoče še drugih ne goljufal. Ko je prišel do Podkrajška, je dvignil puško nameril na njega, potem pa zbežal.

Porotniki so enoglasno potrdili vprašanje hudodelstva zavratnega umora, nakar ga je sodni dvor obsodil v smrt na vešala.

MARIBORSKA POROTA.

Goljufija dveh milijonov kron.

Pred mariborsko poroto se je zagovarjal 24-letni Karel Jenko, asistent Južne železnice v Mariboru, ki je tekoma poldrugetne službe poveril Južni železnici dva milijona kron in jih zapravil z ženo in tovariši. Jenko je napravil med vojno vojno maturo šel k vojakom in se privadil udobnega življenja. Po vojni je stopil v službo pri Juž. železnici ter začel tihotapiti, da bi lažje komodno živel. Radi poostrene kontrole na meji je opustil ta posel in začel kot uslužbenec računskega oddelka za izplačevanje delavcev ponarejati sprejemnice za prednjam, tako da je oškodoval železnico za dva milijona kron. Ker je obračunal direktno z Ljubljano, niso v Mariboru prišli na sled goljufiji. Ker pa je prejšnji inženjer Hava odšel in je nastopil službo novi, ki je zahteval pojasnila o uporabi denarja, je začel ponarejati podpis načelnika. Ko pa je zahtevalo obratno ravnateljstvo pojasnila v zaračunavanju večjih zneskov za prvo polletje 1922 so prišli poverbenam na sled. Jenko je živel zelo razkošno ter zapravil za pohištvo in ženske obleke ogromne svote. Obdolženec je hladnokrvno vse priznal, na kar je bil obsodjen na štiri leta težke ječe in v povračilo prejetega denarja.

Tatvina in rop.

Drugi obdolženec Franc Fürst je priznal v ječi, kjer je bil zaprt radi tatvine, da je oropal svojega gospodarja za 28.168 K in ukradel v veržojemskem Marjanšču 16.000 K. Zaradi teh hudodelstev je bil obsodjen na 4 leta težke ječe.

LJUBLJANSKA POROTA.

Premeteni potnik.

Rudolf Pibrovce je bil po prevratu zaposlen pri tvrdki Kirbisch v Celju, kjer pa je bil radi raznih nerednosti odpuščen. V Božiču 1921 je sklenil pogodbo s tvrdko Vošnjak v Ptuiju, da bo nakupoval na Gorenjskem lubje in čreslo. Štiri mesece je dirigiral tvrdki vagone z omenjenim blagom proti dogovorjeni proviziji. Izvabil je od tvrdke Vošnjak 90.000 kron od tvrdke Fröhlich v Zagrebu pa 20.000 kron, vagona pa nobenega ni prišlo. Vrh tega je Kirbischu v Celju poveril 5650 K. Pred poroto je Pibrovce tajil vse poverbe. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje o poverbi, nakar je bil Pibrovce obsodjen na dve leti težke ječe.

Celiske novice.

V znamenju državotvornosti in uradniške neodvisnosti pošilja nekak uradniški odbor Narodno Radikalne stranke za mariborsko oblast s podpisom finančnega ministra dr. Stojadina viča na razne oblasti in urade velikanski lepak »Državnim nameščencem«. Uboge, izstradane in preganjane državne nameščence si drzne ta stranka loviti zase, računajoč da sta pomanjkanje in glad stila že ponos in osebni značaj našega narodnega uradništva. To si upa storiti danes stranka, ki je tik pred sprejetjem službene pragmatike razglašala skupščino ter pogazila uradniški in invalidski zakon z namenom, da lahko danes preganja in premešča brezpravno uradniško rajo po svojem partizanskem receptu. Večje drznosti pač slovenski uradnik ni mogel pričakovati, da je to sploh mogoče, to pač znova izpričuje, za kako nizko padle smatra ta stranka drž. nameščence. Sedaj treba še samo, da sledi lepaku migljaj s kolom, pa bo rešena radikalna državotvornost in uradniška državljanska svobodščina, katere je ta stranka polna na papirju. Naš državni nameščenec takih metod ni bil vajen v svoji državi, bilo je prilično tako pač v Avstriji.

Strokovno predavanje. Včeraj zvečer se je vršilo v tukajšnji trgovski šoli predavanje mag. nadkomisarija I. Šubica »O temeljnih državljanskih pravicah po vidovdanskim ustavi«. Govornik je podal kratek uvod o človeških in meščanskih pravicah kot jih je proklamirala Francija v revolucionjski dobi, se dotaknil ameriških ustav glede teh pravic in obrazložil kako so jih pripravljali državniki in filozofi v svojih delih predno so postale last in zakon skoro vseh civiliziranih držav. Nato se je posebno pečal s posameznimi pravicami in dolžnostmi državljanov po naši ustavi, jih primerjal s prejšnjimi zadetnimi ustavnimi določbami in dodal še danes veljavne zakonite določbe prejšnje države, ki so še vedno v veljavi. Predavanje, pri katerem je bilo vsled zanimivega predmeta pričakovati mnogo udeležencev, je bilo žal slabo obiskano.

Občni zbor celjske podružnice Jugoslov. matice se je vršil 2. tm. v Narodnem domu. Tistim, ki je to vevlačno društvo na srcu, so prišli in tem gotovo ni bilo žal! Zborovali smo skoraj tri ure, a čas je prav hitro potekel. Slišali smo zelo zanimivo predavanje predsednika, gosp. A. Jeršinoviča o nalogi in podrobnem delu Jugoslovanske matice. Iz tega smo se na novo poglobili v živo prepričanje, kako nam je to društvo potrebno. Zato pa smo ponovno sklenili, da bomo vporabljali vsa sredstva v okrepitev in razširjenje Jugoslovanske matice. Temu poročilu ste sledili tajnikovo in blaginjakovo poročilo, računni so bili odobreni, vsled česar je dobil blaginjak absolutorij. Na to je bila volitev novega odbora, delegatov za pokr. odbor in dveh pregledovalcev računov. Med raznoterostimi je bilo sklenjeno, da se letos vrši velika prireditev v korist Jugoslov. matice. Za to je odločena 1. nedelja junija, v slučaju nepovoljnega vremena se prireditev odloži na 2. nedeljo. V to svrhu je bil sestavljen obširen odbor iz vseh strank. Vse tiste častite dame in gospode, katere smo v ta odbor volili in kateri bodo o tem v kratkem obveščeni, prav lepo prosimo, da sprejmejo to častno mesto. Pri tem pa nam je opomniti, da je bila naša podružnica že večkrat napovedala kako prireditev, — na pot pa so prihajale prireditve drugih društev — in naša pohlevna podružnica se je v lastno škodo vedno umikala. Na zadnjem občnem zboru

pa smo sklenili, da tega ne bomo več prakticirali in da ne bo kaknega nepotrebnega nesoglasja, ponovno povdarjamo, da prva ali druga nedelja letošnjega junija bo nedelja Jugoslovanske matice! — Odbor.

Nova zajutrkovalnica v Celju. Tvrdka Frece & Plahuta je otvorila v Aleksandrovi ulici popolno na novo preurejeno delikatesno trgovino. Prostori so lepi, prav okusno opremljeni. Potreba po takem lokalu se je v Celju zelo občutila.

Pobiranje enotnega veseličnega davka v iznosu 20% od vsake vstopnice je dovolila pokrajinska vlada za Slovenijo celjski mestni občini v prid mestnemu ubožnemu zakladu.

Kino Gaberje. Četrtek 8., petek 9., sobota 10. in nedeljo 11. marca »Trije oboževalci filmske igralk«, veselo igrata v petih dejanjih.

Dnevna kronika.

Stritarjev 87. rojstni dan. Nedavno iz tujine v domovino vrnivši se nestor slovenskih književnikov Josip Stritar, kjer bo v prijazni Rogaški Slatini preživel dneve, ki so mu usojeni, je praznoval 6. tm. svoj 87-letni rojstni dan. Slavlencu pristočno častitamo in mu želimo, da bi preživel večer življenja srečno in zadovoljno!

Pesnik Josip Stritar svojim rojakom. Odkar sem se vrnil v svojo ljubljeno domovino, sem prejel od vseh strani in iz vseh krogov svojih rojakov toliko iskrenih pozdravov, da bi se ne mogel vsakemu posameznemu zahvaliti, tudi če bi bila moja roka še zmožna voditi pero in če bi moje oči ne bile tako oslabele. Največje dokaze ljubezni iz vseh stanov naroda sem pa prejel k rojstnemu dnevju, ki sem ga praznoval prvič po dolgih letih duševnega in telesnega trpljenja združen zopet za vedno s svojim narodom. Prost vseh življenjskih skrbi, skoro že na pragu večnosti, so posvečene vse moje misli blagru mojega naroda in veliki bodočnosti osvobodene domovine. Naj jo medsebojna ljubezen in sloga vseh sinov troedinega naroda pripelje do višave od koder bo jednaka solcu z isto gorkoto objemala vse svoje rojake. To moje iskreno srčno željo sprejmite dragi mi rojaki kot moje zahvalo za Vašo izkazano mi ljubezen. V Rogaški Slatini, dne 6. marca 1923. Josip Stritar.

Masarykov rojstni dan. Dne 7. tm. praznuje predsednik Českoslovaške republike svoj rojstni dan. Ves češki narod se z ljubeznijo in spoštovanjem spominja svojega voditelja. Gorečim željam, da bi predsednik Masaryk še dolgo vodil svoj narod, se pridružujejo tudi Jugoslovani, ki je bil sosnovatelj naše svobode.

Za predsednika glavnega volilnega odbora za mariborsko in celjsko okrožje je državni odbor imenoval g. Ivana Vukoviča, predsednika stola sedmorice v Zagrebu.

Iz državne službe. Šef kabineta za poljedelstvo in vode Miloš Stibler je po službeni potrebi imenovan za uradnika 6. činovnega razreda najvišje plačilne stopnje pri oddelku za kmetijstvo pokrajinske uprave v Ljubljani.

Uniforma »Orjune«. Ministrstvo za notranje zadeve je odobrilo načrt uniforme katero smejo nositi člani »Orjune« in sicer kalpak z državno kokardo, modro srajco, sive hlače in pas, čez ramo pa jermen za orožje.

Novi tajnik francoske akademije. Mesto umrlega Fréderica Massona je izbran za dosmrtnega tajnika Francoske Akademije literarni historik René Doumic, urednik »Revue des Deux Mondes«. Pri izvolitvi je bilo navzočih dvaindvajset akademikov, med njimi Poincaré, Foch in Joffre. Doumic je bil izvoljen enoglasno pri prvem glasovanju.

Atentat na šefa londonske policije. Porotniki sodišča v Old Belley so razsodili po mnenju psihiatrov, da je Walter Tatham, obtožen poskusa zastrupljenja prefekta londonske policije, slaboumen. Obdržali ga bodo v norišnici, dokler se njegovo zdravstveno stanje ne zboljša.

Drzna tatvina. V soboto dne 3. marca se poda Marija Ermenčeva p. d. Apatova, stanujoča v Ljubnem št. 8 na Foršt št. 114, razbije okno, zleze na to skozi okno v hišo, odpelje na malem vozičku nekaj pohištva, raznega posteljnega in drugega perila in kuhinjske posode v vrednosti več tisoč kron. Orožništvu se je še tisti večer posrečilo iz-

slediti drzno tatvico. Pač resničen pregovor ki pravi: jabolko ne pade daleč od drevesa.

Metuzalem. Dopisnik »Timesov« poroča po kitajskih novinah, da živi v Mandžuriji neki starec, star 163 l. Vsled siromašnosti mu je država odredila mesečno pokojnino, da bi mogel v miru umreti. Ta humani akt ne dokazuje samo, da ima vlada usmiljenje do reveža, ampak tudi nacionalni ponos. Ni znano, da bi kaka druga država mogla bližnji eksistenco starejšega človeka.

Iz Savinjske doline. Pristaš kmetijske stranke, nam poroča, da namerava lesni trgovec Borlak v Celju opustiti lesno trgovino, ker prevzame prodajo »Naše vasi« na debelo, preskrbuje reflektantom tudi trafike, revežem deli tudi novac. Mi smo pa mislili, da je lesna trgovina še vendar precej koristna panoga zaslužka, za radikalne kandidate pa je očitno premalo, človek mora biti vsestranski, kdo bo samo materialist, od idealov se tudi živi, zlasti v mlajših letih in v radikalni stranki.

J. A. D. »Triglav« v Ljubljani. Redni občni zbor se vrši v soboto, dne 10. marca 1923, ob 1/2 14. uri na univerzi v dvorani št. 90 s sledečim dnevnim redom: 1) čitanje zapisnika; 2) poročilo predsednika; 3) poročilo funkcionarjev; 4) sprememba pravil; 5) poročilo revizorjev; 6) poročilo razsodišča, 7) volitve; 8) slučajnosti. Udeležba obvezna, posebno ker je za spremembo pravil potrebna kvalificirana večina. — Odbor.

Bernska konvencija in Čehi. V Bernu se bode vršila letos konferenca v svrhu revizije bernske konvencije, na kateri so bile svoječasno, z ozirom na transportne težave derutne valutne razmere v evropskih državah, uvedene različne mere, n. pr. prisilna frankatura do državnih mej, nedopustljivost povzetij rekomandirane pošiljke in naknadna doplačila. Popolna odprava teh izjemnih določb v nekaterih državah, katerih denar je podvržen velikim spremembam ni mogoča. Čehoslovaška, kakor tudi Francija in Švica pa imajo interes, da se v svrhu gladkih transportov ta določila reducirajo na minimum. Transportni odsek čeških trgovskih zbornic je na svoji zadnji seji obravnaval to zadevo in sklenil, da se v predstojećem smislu vpliva na države, ki so v isti meri na stvari interesirane.

III. Ljubljanski velesojem. Kakor doslej že dve leti, tako se bo tudi letos vršila ta v narodno-gospodarskem oziru tako važna prireditev v času od 1. do 10. septembra. Predpriprave so že v polnem teku in lepo je že število neobveznih prijav, na katere se bo pozneje pri razdeljevanju prostora v prvi vrsti oziralo. Čeravno sta oba doseđanja velesojma dosegla v vsakem oziru zelo lepe uspehe, vendar naj bi letošnji III. Ljubljanski velesojem po svoji sijajnosti in uspehih prekašal oba prejšnja. Letošnja velesojmska prireditev naj bi bila manifestacija naše gospodarske sile in pokazala naj bi svetu cvet naše industrije in veletrgovine. Zato vabimo vse interesirane kroge, naj si že sedaj z neobvezno prijavo zagotovijo udeležbo, ker se je lansko leto zgodilo, da je moralo biti preko 50 reflektantov odklonjenih, ker so se zglasili prepozno in ni bilo več prostora. V mesecu marcu se bodo razpošiljale tiskovine za prijavo in se tem potom naproša vsakdo, ki je na tem interesiran in slučajno tiskovin ne bi dobil, da jih reklamira pri uradu »Ljubljanskega velesojma« v Ljubljani.

Predsedstvo »Ljubljanskega velesojma« poroča vsem društvom, korporacijam, klubom i. t. d., da se letošnji III. vzorčni velesojem vrši v času od 1. do 10. septembra ter jih naproša, da blagovolijo svoje nameravane kongrese, koncerte i. t. d. sklicati oziroma prirediti v času letošnjega velesojma. Vse svoje tozadevne namere, želje itd. naj blagovolijo sporočiti uradu »Ljubljanskega velesojma« v Ljubljani.

Usposobljenostni izpiti za obče ljudske in meščanske šole pred izpraševalno komisijo v Mariboru (na drž. moškem učiteljsku) se pričnejo dne 23. apr. 1923. Pravilno opremljene prošnje za pripust naj se predložijo po šolskem vodstvu pravočasno okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najkasneje do 16. aprila v rokah izpraševalne komisije. Kdor bi ne bil pripuščen, se bo pravočasno obvestil; posebna vabila k izpitu se ne bodo pošiljala. — M. Pirc, predsednik.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju, centrala v Ljubljani

Poštni ček. rač. 10,598

142

Delniška glavnica Din 20,000 000—

Rezerve cca Din 17,500.000—

50—48

Podružnice

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Nov. Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu, Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

PALMA

Kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!

Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kozol
Varstvo
proti vlagi
i mrazu

Dijaške stipendije. Ministrski svet je dovolil ministru prosvete 4 milijone dinarjev, iz katere svote se snuje izplačevati ustanove, ki imajo dijakom, katerim je stipendije odobril ministrski svet, dočim se drugim izplačevanje stipendij takoj ustavi.

Odlikovanja. Odlikovani so bili z redom sv. Save tretje stopnje: predsednik deželnega sodišča v Ljubljani dr. Oton Papež, pesnik Josip Stritar in nestor mariborskih Slovencev dr. Pavel Turner.

Trgovska pogajanja z Italijo. V Rimu se je pričela 6. tm. italijansko - jugoslovanska konferenca za sklenitev trgovinske pogodbe. Seji je prisostvoval tudi ministr. predsednik Mussolini. Od jugoslovanskih delegatov so bili navzoči bivši minister Mihaelo Popovič, načelnik v trgovinskem ministristvu dr. Todorovič, načelnik v finančnem ministristvu dr. Boškovič. Sejo je otvoril Mussolini s kratkim nagovorom ter pozdravil obojestranske delegate in izrazil nado, da bodo rezultati uspešni. Rimska konferenca ima namen, da se uvrstijo ekonomski odnosi med obema državama. Na Mussolinijev pozdrav je odgovoril šef jugoslovanske delegacije Popovič ter izražal upanje, da bo med obema državama prišlo do sporazuma. Po Mussolinijevem odhodu je bil na Popovičev predlog izvoljen za predsednika Luciolli, ki je jugoslovanski delegaciji izročil pozdrave. S tem je bila prva seja zaključena.

Delavci na univerzi. Na zahtevo Delavske izobraževalne lige na Japonskem, je vlada dovolila ustanoviti posebne oddelke za delavce na velikih u-

niverzah v Tokio, Waseda in Keio. Delavci se bodo podučevali o gospodarstvu, literaturi in postavah.

Nenavaden slučaj. Iz mesta Worthingtown, Anglija, se poroča: Devetnajstletna deklica, hči trgovca Lumsden je vložila rožbo zoper svojega ljubčka 14-letnega šolskega dečka, katerega dolži, da je oče njenega otroka. Deček, sin bogatega farmarja je priznal, da je že dalje časa občeval z deklico. Njegov oče bo moral skrbeti za otroka.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Štamlar.

Št. 4546/22.

Volitve v narodno skupščino;
določitev volišč.

Razglas.

V smislu člena 50 volilnega zakona za volitve v narodno skupščino se razglašajo, da sta za Celje določeni 2 volišči:

Za volilce, stanujoče severno Ljubljanske ceste, Prešernove in Aleksandrove ulice ter Krekovega trga volišče I, ki se nahaja v telovadnici meščanske šole v Celju (dohod skozi Strossmayerjevo ulico).

Za volilce, stanujoče v mestu južno Ljubljanske ceste, Prešernove in Aleksandrove ulice ter Krekovega trga in v poslopju kolodvora pa volišče II, ki se nahaja v pritličju mestnega magistrata.

MESTNI MAGISTRAT CELJSKI,

dne 3. marca 1923.

Župan: dr. Hrašovec s. r.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Pozor!

Britve, škarje, stroje za lase striči, brivsko milo prve vrste kupiš samo pri strokovnjaku **M. Bukovčan**, brivec, Celje, Kralja Petra cesta 27. 1

Pozor!

+ Dame +

katerim izostaja ali popolnoma izostane mesečno perilo, naj so brez skrbi. Jaz pomagam in ščitim njih zdravje in pri našam novo veselje do življenja. Oblastveno preizkušeno in potrjeno. Obrnite se takoj na

1345 **K. Fesq** 26-14
Hamburg A 118. Papenstr. 95.

Dr. Emerik Breschar,
zdravnik in zobozdravnik, Celje, Nar. dom,

ne ordinira
od 7. do 12. marca 1923.

Oddam kratek
dobro ohranjen klavir

v najem proti primerni mesečni odškodnini. Rudolf Lorber, Žalec. 2-2

Stroji

1172 24-22

za obdelovanje kovine,
pločevine in lesa,

orodje kakor tudi transmisije, plugi,
motorji in mlatilni stroji
so stalno v zalogi pri

Karlo Jetzbacher d. d.
ZAGREB, Vlaška ul. 25, Tel. 4-90.

Generalno zastopstvo: Zimmermann-Werke, Chemnitz, A. B. C. Motoren-Ges. Wlen. — Guntramsdorf, Artur Hauser & Co., Schweissanlagen.

Za prodati so novi AEG-motorji

motor	za vrtil. tok	5 k. s.	220/380	volt za	Din 7.500—
»	»	3 k. s.	220/380	»	» 5.500—
»	»	2 k. s.	220/380	»	» 4.500—
»	»	1 k. s.	220/380	»	» 3.500—

z jermenico, tračnicami in zaganjačem.
V zalogi vse druge vrste motorjev.

Telef. št. 74 **Karol Florjančič, Celje.** Telef. št. 74

Naznanjava cenjenemu občinstvu, da sva otvorila

delikatesno trgovino in zajutrkovalnico

Priporočava se za mnogobrojni obisk ter zagotavlja točno in solidno postrežbo

Frece & Plahuta,

Celje, Aleksandrova ul. 7.

